

Andragoški center Slovenije

41. Statistični podatki: Kariera doktorjev znanosti

V Sloveniji je bila prvič izvedena mednarodno usklajena (OECD, UNESCO, Eurostat) statistična raziskava, imenovana Kariera doktorjev znanosti. Namen vzorčne raziskave je bilo spremljanje zaposlitve in kariere doktorjev znanosti in njihove mednarodne mobilnosti. Ciljna populacija raziskave so bile osebe z doktoratom znanosti (ne glede na to ali je doktorat pridobljen v Sloveniji ali v tujini) v starosti do vključno 69 let, ki imajo stalno ali začasno prebivališče v Sloveniji. Velikost vzorca je bila 2.114 oseb, referenčno leto raziskave pa leto 2009. Pilotna izvedba raziskave je bila izvedena spomladi leta 2010, glavna raziskava pa jeseni. Vprašalnik je zajemal pet vsebinskih sklopov, in sicer izobraževanje povezano s pridobitvijo doktorata, zaposlitev, mednarodna mobilnost, karierne izkušnje ter osebne karakteristike.

Rezultati raziskave so pokazali, da so bili v Sloveniji doktorji znanosti v letu 2009 predvsem moškega spola, stari do 54 let, večinoma zaposleni v visokošolskem sektorju. S svojo zaposlitvijo so bili zadovoljni in so pri svojem delodajalcu ostajali dalj časa.

Konec leta 2009 je bilo v Sloveniji skupaj 6.477 doktorjev znanosti v starosti do vključno 69 let. Med doktorji znanosti so prevladovali moški (62 %), skoraj polovico manj je bilo doktorek znanosti. Skoraj 60 % vseh doktorjev znanosti je bilo starih od 35 do 54 let. 18 % vseh doktorjev znanosti je doktorat pridobilo že pred 35. letom starosti.

Število doktorjev znanosti po starostnih razredih in spolu, 2009

Starostni razred	Skupaj	Spol	
		Moški	Ženski
Skupaj	6.477	4.034	2.443
manj kot 35 let	1.159	717	443
35-44 let	2.071	1.130	941
45-54 let	1.613	980	633
55-64 let	1.221	866	355
65-69 let	413	341 ^M	72 ^M

Opomba: M manj natančna ocena
VIR: SURS

Največ doktorjev znanosti je doktoriralo iz naravoslovnih ved (27 %), tehniških in tehnoloških ved (22 %), družbenih ved (20 %), najmanj pa jih je doktorat pridobilo iz kmetijskih ved (6 %). Med vsemi doktorji znanosti je bilo 837 takšnih (od tega 40 % žensk), ki so doktorski naziv pridobili v letu 2008 ali 2009. Ko so dosegli doktorski naziv, so bili stari povprečno 34,9 leta; za dokončanje doktorskega študija pa so potrebovali povprečno 4,59 leta.

Število doktorjev znanosti po področjih znanosti doktorata in število doktorjev znanosti, ki so nedavno pridobili doktorat, po področjih znanosti doktorata, povprečni starosti ob doktoriranju in povprečnemu času za dokončanje doktorskega študija, 2009

Raziskovalne vede/področja	Vsi doktorji znanosti	Doktorji znanosti, ki so nedavno pridobili doktorat		
		Skupaj	Povprečna starost ob doktoriranju	Povprečen čas za dokončanje doktorskega študija (v letih)
Skupaj	6.477	837	34,88	4,59
Naravoslovne vede	1.757	211 ^M	33,32 ^M	5,03 ^M
Tehniške in tehnološke vede	1.399	187 ^M	32,21 ^M	4,96 ^M
Medicinske in zdravstvene vede	816	109 ^M	35,61 ^M	4,84 ^M
Kmetijske vede	389	58 ^M	34,63 ^M	4,42 ^M
Družbene vede	1.282	168 ^M	38,05 ^M	3,68 ^M
Humanistične vede	808	103 ^M	37,1 ^M	4,28 ^M
Nerazvrščeno	N	-	-	-

Opombe: - ni pojava; M manj natančna ocena - previdna uporaba; N za objavo premalo natančna ocena
Vir: SURS

Kar 92 % doktorjev znanosti je bila zaposlenih, 6 % je bilo neaktivnih, 1 % pa brezposelnih. Več kot polovica (54 %) doktorjev znanosti je bila zaposlena v visokošolskem sektorju, dve petini doktorjev znanosti je bilo visokošolskih učiteljev, 10 % pa direktorjev, menedžerjev ali visokih uradnikov. 79 % doktorjev znanosti se je v svoji osnovni zaposlitvi ukvarjalo z raziskovanjem in/ali z eksperimentalnim delom, največji delež raziskovalcev je bil v visokošolskem sektorju (90 %), od tega je bilo 36 % raziskovalk.

Število zaposlenih doktorjev znanosti po sektorju zaposlitve in spolu, 2009

Sektor zaposlitve	Vsi zaposleni			Zaposleni kot raziskovalci		
	Skupaj	Spol		Skupaj	Spol	
		Moški	Ženski		Moški	Ženski
Skupaj	5.985	3.731	2.254	4.752	3.002	1.750
Poslovni sektor	1.147	742	405	714	468	246 ^M
Državni sektor	1.400	852	547	1.049	624	425
Visokošolski sektor	3.215	2.012	1.203	2.879	1.835	1.044
Drugi izobraževalni sektor	87 ^M	N	55 ^M	N	N	N
Zasebni nepridobitni sektor	137 ^M	91 ^M	N	78 ^M	58 ^M	N

Opombi: M manj natančna ocena; N za objavo premalo natančna ocena
Vir: SURS

Z raziskavo so ocenjevali tudi stopnjo zadovoljstva doktorjev znanosti z zaposlitvijo po naslednjih kategorijah: dohodek iz dela, ugodnosti, varnost zaposlitve, lokacija zaposlitve, delovni pogoji, intelektualni izziv, možnost napredovanja, odgovornost na delovnem mestu, samostojnost na delovnem mestu, prispevek k družbi, družbeni položaj. Več kot 50 % doktorjev znanosti je bilo s skoraj vsemi kategorijami v zvezi z zaposlitvijo zadovoljnih.

Podatki raziskave so pokazali, da so bili doktorji znanosti z zaposlitvijo zadovoljni, saj so ostali pri enem delodajalca daljše obdobje. Kar 68 % doktorjev znanosti v zadnjih desetih letih ni zamenjalo službe oz. delodajalca. 78 % vseh zaposlenih doktorjev znanosti je imelo osnovno zaposlitev za nedoločen čas. 14 % zaposlenih doktorjev znanosti pa je doktorat pridobilo šele v letu 2008 ali 2009.

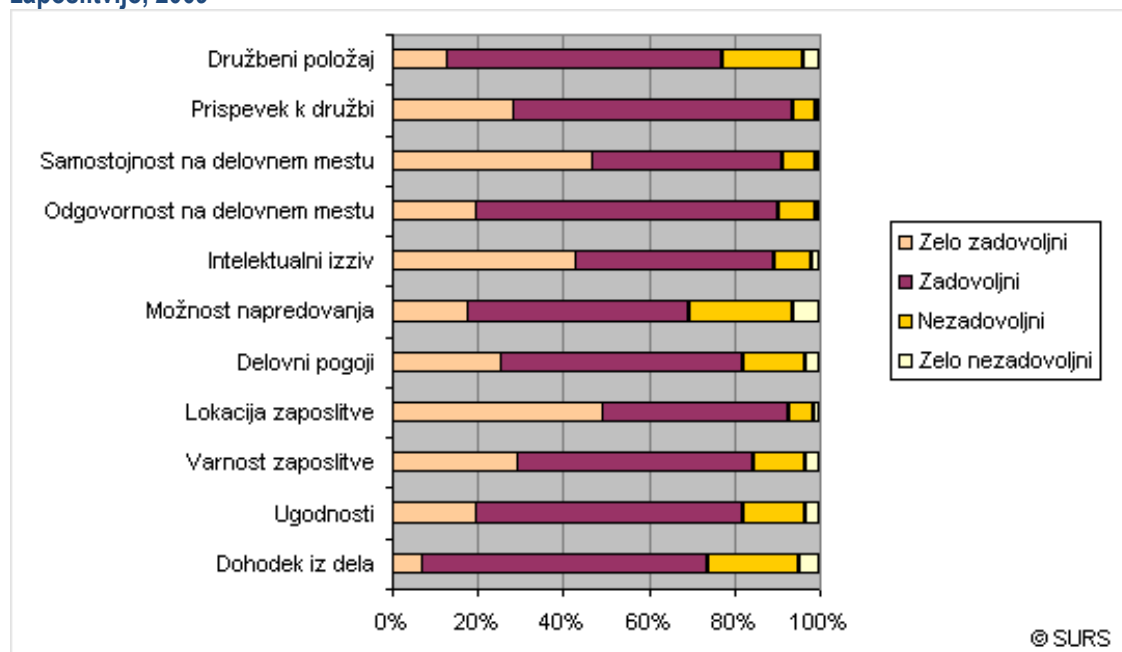
Število zaposlenih doktorjev znanosti in tistih, ki so doktorat pridobili v letu 2008 ali 2009, po vrsti zaposlitve in spolu, 2009

Spol	Število vseh zaposlenih doktorjev znanosti			Število zaposlenih doktorjev znanosti, ki so doktorat pridobili v letu 2008 ali 2009		
	Skupaj	Vrsta zaposlitve		Skupaj	Vrsta zaposlitve	
		za nedoločen čas	za določen čas		za nedoločen čas	za določen čas
Skupaj	5.985	4.659	1.327	812	493^M	317^M
Moški	3.731	2.996	735	496	319 ^M	176 ^M
Ženski	2.254	1.663	592	316	175 ^M	141 ^M

Opomba: M manj natančna ocena
Vir: SURS

Doktorji znanosti so bili v povprečju zadovoljni s svojo osnovno zaposlitvijo. Več kot 40 % doktorjev znanosti je bilo zelo zadovoljnih s samostojnostjo na delovnem mestu, z intelektualnim izzivom in z lokacijo zaposlitve; največjo stopnjo nezadovoljstva pa so izrazili glede možnosti za napredovanje in glede dohodkov iz dela.

Delež doktorjev znanosti glede na ocenjeno zadovoljstvo s posamezno kategorijo povezano z osnovno zaposlitvijo, 2009

Vir: SURS

Z raziskavo so ugotavljali tudi mednarodno mobilnost doktorjev znanosti, in sicer, da so se po doseženem doktoratu za najmanj tri mesece preselili v državo, v kateri nimajo svojega običajnega prebivališča, in tam opravljali podoktorski študij, delali ali izvajali raziskovalno dejavnost. 14 % doktorjev znanosti je bilo v zadnjih desetih letih mednarodno mobilnih, dobra desetina doktorjev znanosti pa je v zadnjih desetih letih začasno bivala v tujini. Večina izmed teh se je vrnila zaradi družinskih ali osebnih razlogov in zaradi dejavnikov, povezanih z zaposlitvijo. 6 % izmed vseh doktorjev znanosti se namerava v enem letu začasno odseliti iz Slovenije (večina iz akademskih razlogov in iz razlogov, povezanih z zaposlitvijo).

Kontaktna oseba za področje: Erika Brenk, erika.brenk@acs.si

Informacijo pripravila: Erika Brenk, erika.brenk@acs.si

Viri: Kariera doktorjev znanosti, Slovenija, 2009 - končni podatki, SURS, 31. 5. 2011
http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=3951